

Aaçlık GENOTİDın 70-ci kara yıldönümü

1946 güzü - 1947 kışı hem ilkyazı gagauzlara karşı zorlan yapılan aaçlıkta 40-60% insanımız, GENOTİDa kabaatsız kurban olup, aaçlıktan öldü!

Aaçlı geçirdik aaç, nesoy da korudu bizi Allaa?!

Olimpiada Dimitrievna STATOVA (kızlık laabı Krikova), 1927-ci duudu yılda Kongazda. 1948-ci yıldan beeri (evlendiktän sora) yaşêr Kırannar (Kotovskoe) küüyündä. 1940-1948 yıllar için bölä annattı:

Kırkıncı yılda bizim bobamızı aldılar trudarmiyaya, da başka biz onu görmedik.

Aaçlı geçirdik aaç, nesoy da korudu bizi Allaa?! Bişey yoktu. Geldilär aldılar ekinleri. Komsomolar gezärdilär damnarda, tavannarda, hepsini boşaldardılar, alardılar. Ama biz, mamucumuzlan, sakladıydık biraz papşoy. Sora papşoy da bitti.

Tif vardı, O hastalıktan insan kudurardı. Hepsini taligalarlan toplardılar bolnişaa. Erlär da doluydu hastaylan. Bän da ulaştıydım, ama kurtuldum.

Allaa korudu bizi! Nesoy da korudu bizi Allaa, nesoy etiştirdi bizi Allaa hererdän korumaa?! Biz kurtulduk aaçlıktan da, kurtulduk hastalıktan da, kurtulduk hererdän.

Aydın Paskellä kutluca olsun!

Çiçek ayın 16-da bütün hristian dünnesi Ayozlu Paskellä yortusunu baktı. Biz da bu Büük Yortuyu bakêrız hem severiz.

Hepsimizä saalık, raatlık, kısmet, bereket, uzun ömür! Paskellä yortusu kutluca olsun! Kurtarıcı hepsimizi korusun!

Hristoz dirildi! Hakına dirildi! Evlerimizä Paskellä geldi.

Mihail ÇAKİR duuma günündän 156 yıl geçti

Eskiycä Çiçek ayın 27-dä (eniycä Hederlez ayın 9-da) tamamlandı 156 yıl gagauzların apostolunun, aydınadıcısının, dünnää uurunda bilim hem klisä adamının Protoierey Ay-Boba Mihail ÇAKİRin (27.04.1961 – 08.09.1938) duuma günündän.

Türkiye Başbakanı Binali YILDIRIM Gagauzların IV-cü Kongresinä geler

Hederlezin (may) 5-6 günnerindä olacek Bütündünnä gagauzların IV-cü Kongresi. Kongresä Türkiye Başbakanı Binali YILDIRIM geler.

Türkiyenin 27-ci Başbakanı Binali YILDIRIM duudu 1955-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 21-dä.

Bitirdi İstanbul tehnik Universitetin “Gemi yapmak hem deniz bilimneri” fakultetini.

Dünnä denizcilik Universitetında (WMU) master üürenimini tamamnadı.

Türkiyenin en eski “Camialtı Tersanesi” gemicilik zavodunda inşener hem öneticilik işini örüttü.

İstanbul Deniz Otobüsü İşletmeleri (İDO) Genel Müdürlüü işini yaptı.

Türkiyenin “AK Parti” Kurucular Kurulu azası oldu. Türkiyenin 58, 59 hem 60, 61, 64 Pravitelstvolarında transport Bakanını işlerini örüttü.

Pek islä biler angliycayı hem orta kertiktä biler franúzçayı.

Evli hem 3 uşak bobasıdır.

Büükelçi Hulusi KILIÇ Yılın Diplomatı

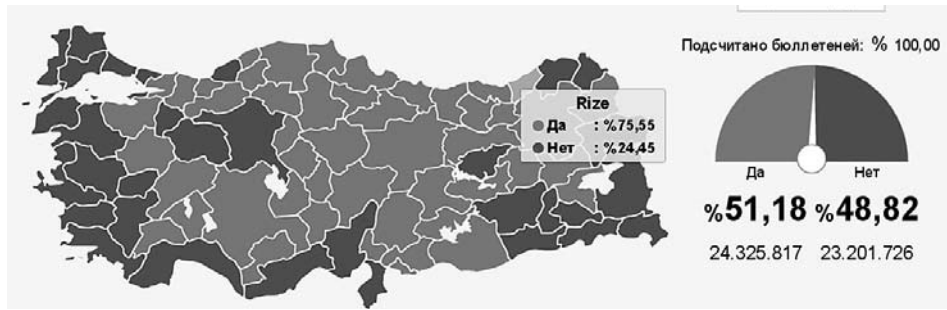
TÜRKSOY, “İpekyolu” jurnalı hem İpekyolu Strategiyaları Araştırma Merkezi hazırladı hem İstanbulda 23 kişiyä, çeşitli nominafiyalarda, verdi “13. İpekyolu Yılın Altın Adamnarı” ödüllerini.

Bu ödüllerin arasında “Yılın Diplomatı” ödülü verildi Türkiye Kışinev Büükelçisinä Hulusi KILIÇa.

Başka ödülleri kabletilär türk dünasının deputatları, akademikleri, rektorları, politikacılar, işadamları.

Türkiyede Konstitütiya referendumu: “kayıl” – 51,41%, “karşı” – 48,59%

Çiçek ayın 16-da, Türkiye Respublikasının Konstitütiyasına 18 diişilmäk statyası koymaa deyni, referendum geçti. Katılannarın 100% bülüttennerini saydıktan sora, esap bölä çıktı: “kayıl” – 51,41%, “karşı” – 48,59%.

Referendumdan sora Türkiye Konstitütiyasına diişilmäk statyaların arasında var: parlament respublikasından prezident respublikasına geçmäk, premyer-ministru funktiyasını yok etmäk, parlament deputatlarının sayısını büültmäk, sudyaların hem prokurorların Üšek sovetini eniletmäk hem başka.

Bu 18 diişilmäk statyaların çoyu 2019 yılın Kasımın 3-dä işlemää başla-

yacak. Ama 3 statya hemen koşulacak: sudyaların hem prokurorların Üšek soveti 30 günün içindä enilenecek, asker sudları kaldırılacak hem Prezidentin partiya azası olması uygulanacak.

Prezidentin partiya azası olması uygulanamasınnan Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN, kendi tarafından kurduu AK Partiyaya dönmesinin öñü açıldı, bildirer *ahaber.com.tr*.

Kievda oldu «Гагаузы Украины» kiyadın geniş prezentatıyası

Ukraynanın başkasabasında Kievda oldu prezentatıya «Гагаузы Украины» kiyadına, angısı iki kiyada bölünük: I-ci kiyat – Гагаузы Украинской части Буджака; II-ci kiyat – Гагаузы Приазовья.

Birinci kiyada (avtorlar – Dr. Lübuв ÇİMPOEŞ hem Emiliya BANKOVA) girdi materiallar, ani toplandıydılar 1987-ci yılda Moldova Bilimnär Akademiyasının Priazovye küülerinä ekspedıtiyasında. Ozaman bu ekspedıtiyanın başında bulundular Dr. Stepan KUROGLU hem Dr. Mariya MARUNEVIÇ.

İkinci kiyada (avtorlar – Dr. Lübuв ÇİMPOEŞ, Emiliya BANKOVA hem Dr. Fedora ARNAUT) girdi materiallar, ani bulundular arhivlarda hem internetta.

Kiyat «Гагаузы Украины» hazırlandı “Ukrayna Gagauzları Birlii” (başkan – Vasiliy KELİOGLU) neetlerinnän hem tiparlandı sponsorların parasınnan.

Sankt-Peterburg metrosunda terakt

Çiçek ayın 3-dä Rusiyanın Sankt-Peterburg kasabasının metrosunda terakt oldu. Teraktan 103 insan zarar gördü, 16 kişi ölü var, 45 kişi aar yaralı.

Teraktlan ilgili olarak Sankt-Peterburgta yas günneri kuruldu.

Dünneyn devlet başkannarı hem sıradan insannar, teraktlan ilgili olarak, kendi acızgannık telegramalarını yolladılar Rusiya Prezidentına.

Sankt-Peterburgta taa bir bombayı etiştirdilər bulmaa, da çalışılmaz duruma getirmää.

Kıyamet unudulacak... öbür KIYEMETÄDAN

Çiçek ayın 20-21 gecesi hem günneri Moldovayı büyük bir kaar tıklonu bastı. Kaar 2 gün durmamayca yaadı. Onun aarlundan biinärcä fidan hem direk kırıldı, da erä cingildi. Yollar kapandı! Küülär kapandı! Kasabalar kapandı! Elektriكا telleri kopuk! Küülär hem kasabalar şafksız! Herersi kaar! Bölä kaar 150 yıl olmamış, deerlär! Bir söz – kıyamet!

Kıyameti ensemää hem insannara yardım etmää deyni, bu Üstolan durumda, Moldovada hem Gagauziyada Operativ ştablar kuruldu. Yolları hem küüleri açmaa deyni armata çıkarıldı. Kasabalarda karabinerlar kaardan fidannarı silkärdilər, kırılmasınнар deyni. Ama fidannar kırıldılar. Kırıldılar hem insannarın, maşınaların, evlerin, yolların üstlerine düştülär. Maşınalar darma-daan, evlär çatlak. Ölü insan da var – elektrikadan, fidannarın üstünä düşmesindän, ayazdan.

Kasabalar hem küülär sansın cenktän sora – herersi dal, fidan, tel, kaar.

Kaarı kürümää etiştirämedilər, da

o başladı erimää. Kaar suyu selleri evleri, üzlärlän maazaları hem pınarları doldurdu. Bu da bela!

İzmetserviçleri işinäetiştirämeerlär.

Kuvetlär biri-birlerine kabaatları atêrlar. Kıyametin sonunu doorutmaa deyni bütün ük primarlara hem insannara düştü. Ama elktriكا tellerini

hem yıkık direkleri insannar yok nicä doorutsunnar. Onnari elktriكا firması erleştirsın läázım. O sa baarêr: paramız yok! insanımız etişmeer! Belli, ani sonunda bütün harçları genä insannarın sırtından soyaceklar, koyup onnari ödemäk esaplarına.

Nicä da olsa Moldova hem Gagauziya kıyameti atlattı! Yaşmak ileri gider hem gidecek. Hepsi da kendi erindä kalacak, zerä ortaya genä politika hem hergünkü problemalar girecek, da kıyamet unudulacak... öbür KIYEMETÄDAN, zerä o gösterdi, ani ne kuvetlär, ne insannar ne da dünnä bölä işlerä hazır diil hem diildi.

Dimu ERİBAKAN

2014-cü yılın insan sayısı belli oldu

Respublika statistikada Milli bürosu açıkladı 2014-cü yılda Moldovada olan insan sayısının sonuçlarını. O açıklamaya görə devlettə 2 milyon 804 bin 801 kişi varmış.

Bakarak 2004-cü yıla, açan Moldovada önceki insan sayısı yapıldıydı, insan nar 578 bin 531 kişiye azalmış. Açıqlamalara görə Moldovada yaşêêrlar: moldovannar – 75%, romınnar – 7%, ukrayınnar – 6,6%, gagauzlar – 4,7%, ruslar – 4,1%, bulgarlar – 1,9% hem başkalari.

Gagauz dilindä diktant oldu

Çiçek ayın 12-dä Gagauziyada hepsinä isteyennerä deyni gagauz dilindä diktant oldu. Diktantı, İspolkomun patronatlı altında, hazırladı üüredici Upravleniyası, Bilim Araştırma Merkezin yardımınan. Diktanta, 13-65 yaş arasında, 281 kişi katıldı. Diktantta enseyenlerin laabları aşağıda.

Şkola üürencilerinin arasında

1. Stanislav ÇERNİOGLU, Çadır V. Moşkov teoretik lişeyi; 2. Liya SONGRAVA, Kıpçak B. Yanakoglu teoretik lişeyi; 2. Darya TOPAL, Val-kaneş A. Doljenko teoretik lişeyi.

Studentların arasında

1. Alina MİHAYLOVA, Komrat M. Çakir koleci; 2. Ekaterina STATOVA, Komrat M. Çakir koleci; 3. Elena KUY-
CUKLU, Komrat M. Çakir koleci.

Büük insannarın arasında

1. Alöna TERZİ, GRT CK jurnalistı; 2. Tatyana KİRİYAKOVA, Gagauziyanın BAM bilim araştırmacısı; 3. Georgiy YALANCI, Gagauziya İspolkomun protokol hem mas-madiyaylan ilişkilär slujbası.

Hepsi enseyennär kablettilär Gagauziya Başkanından binär ley başı, Diploma hem gagauz dilindä ki-yatları.

Kıpçak küyündä “Gagauz dili hem literatura” regional seminari

Çiçek ayın 26-da, Gagauziyada “Ana Dilimiz” yortusunnan ilgili olarak, Kıpçak küyündä “Gagauz dili hem literatura” regional seminari geçti.

Seminar küyün “B. Yanakoglu” hem “S. Baranovskiy” teoretik lişeylerindä oldu. Onda, gagauz dili üüredicilerindän kaarä, pay aldılar Gagauziyan Başkanı, Halk Top-luşun Başı, GHT deputatları, İspolkom azaları, İhtärlar Birliin temsilcileri.

Saat	Meropriyatıyalar	Neredä geçecek				
Aprelin 26-da						
09.00 – 09.30	Seminarın açılışı	Kultura Evin salonu I kat, s. Lenin, 122				
09.30 – 09.40	Kultura Evinin “S. Baranovskiy” teoretik lişeyinä geçmek “B. Yanakoglu” teoretik lişeyinä geçmek	s. Çapaev, 1 s. Rodaka, 24				
09.40 – 10.00	Seminarıda pay alomazırgazıtrabası	Teoretik lişeyi “S. Baranovskiy” Teoretik lişeyi “B. Yanakoglu”				
10.00 – 10.45	Açıkturuklar:					
	Teoretik lişeyi “S. Baranovskiy”, s. Çapaev, 1	Teoretik lişeyi “B. Yanakoglu”, s. Rodaka, 24				
	1. Gagauz dili. “Söz payları”	2-ci klasta (Tabunşık E.N., 12 kab.)	4. Gagauz dili. “Laflar-ışıklar”	2-ci klasta (Tolmaç A.I., 8 kab.)		
	2. Gagauz dili. “Adıktarın kurubması”	5-ci klasta (Kodjebaş M.I., 17 kab.)	2. Gagauz literaturası. Todur Zanet, şiir “Anamakıyat”	7-ci klasta (Yusımbeli L.N., 1 kab.)		
	3. Gagauz halkın istoryası, kulturası hem adetleri. “Ana diligagauzıncılıkırsaratmalarında”	9-cu klasta (Kopuşçu M.I., 4 kab.)	3. Gagauz halkın istoryası, kulturası hem adetleri “Susaan poeziyası”	8-ci klasta (Batanova V.D., 6 kab.)		
	4. Gagauz literaturası. Nikolay Baboglu, anıvama “Gagauzların kaderi”	12-ci klasta (Kopuşçu E.F., 28 kab.)	4. Gagauz literaturası. Vasi Filioglu, şiir “Sevadadadı”	11-ci klasta (Todorova S.A., 3 kab.)		
11.00 – 12.00	Klastan dış meropriyatıya “Ana dilim, paalı dilim, öter canımızda sesim!”	Teoretik lişeyi, salon	Klastan dış meropriyatıya “Sana, ana dili, başaşıleerm!”	Teoretik lişeyi, salon		
12.00 – 12.15	Kultura Evinä geçmek	s. Lenin, 122				
12.15 – 13.00	Gagauz dilin gelişimäk strategiyası 2017-2020 yıllara (proekt). Bakışlarlan paylaşmak	Kultura Evin salonu II kat	Gagauzıya M.V. Maruneviş adına Bilim-araştırma merkezi			
13.00 – 13.30	Konfert. Klisä horu	Kultura Evin salonu I kat	Çiçek ayın 26-da			
13.30 – 14.00	Kultura Evinin imäk odasına geçmek					
14.00 – 15.00	Üülen ekmaa	Kıpçak küyün imäk odası				
15.00 – 15.30	Ekskursiya Kıpçak klisesinä	Kıpçak küyün klisesi				

Konstantin RUŞİKA raametli oldu

Çiçek ayın 8-dä raametli oldu anılmış çalgıcımız, “Gagauziya-nın kulturada kıymetli zaamet-çisi” Konstantin İlyiç RUŞİKA.

Konstantin RUŞİKA bütün yaşamasını baasladı gagauz kulturasına hem muzikasına. Kendisi çalardı 11 instrumenttä, başlayıp saksofondan da başarıp kavallan.

Konstantin RUŞİKA son günnerinädän “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblesindä işledi. Üüredici olarak, Komrat Dev-let Universitetindä hem Komrat muzika şolasında çalıştı.

2012-ci yıldan beeri “Gagau-ziyanın kulturada kıymetli zaametçisi” adını taşıdı.

Allaa onun canını yanına kabletsin!

Körpə resimcileri hem muzikantları kutladılar

Gagauziyanın Regional resim Galereyasında kutladılar Komrat “Dimitri SAVASTİN” uşak resimci şolasının hem Gagauziyanın uşak muzika şola-larından körpə talantları. Onnara Gagauziya Başkanı “Şükür” Gramotala-rımı verdi.

Komrat resimci şolasının üürenci-leri kablettilär “Şükür” Gramotalarını o iş için, ani Respublika hem Halkla-rarası sergilerdä üüsek erleri aldılar. Onnarın yaratmaları Latviyanın Yur-mala (Jurmala) Resimci Şolasında olan XVI-cı Halklararası “I live by the Sea” (“Bän yaşêêrim deniz kenarın-da”) resimcilik zannatı konkursunda 1-ci (İvan ROŞKO, 10 yaşında) hem iki 3-cü (Valeriya MARKU, 8 yaşında hem Andrey MARKU, 15 yaşında) eri

aldılar. Bu şolanın resimcileri pay al-dılar bu yıl Kişinevdä olan “Bu büüllü kocmos” sergisindä da.

Respublika hem Halklararası mu-zika festivallerindä kendilerini islää gösterdilär Komrat “Andrey VAL-KOV” uşak muzika şolasının muzi-kantları hem halk muzikalar orkestrası. Körpə muzikantlar pay aldılar “Şapte note muzicale” (Kaul), “Tinere talen-te” (Kişinev) hem Ukraynanın “Ba-sarabiyanın körpə talantları” (İsmail)

konkurslarında. Valkaneş uşak muzika şolalasının körpə muzikantları sa pay aldılar Moldovanın “Trompeta de aur” (Kantemir) regional konkursunda.

Başkanın Gramotalarından kaarä, körpə talantlara o günü verildi onnarın ödöl medalileri hem Gramotaları, ani geldilär Halklararası hem Respublika sergilerindän hem konkurslarından.

Kutlama sırasından sora, körpə mu-zikantlar kısa bir konfert gösterdilär.

PATRETLERDÄ: “Dimitri SA-VASTİN” uşak resimci şolasının di-rektoru Sergey SAVASTİN hem ödöl alannar Valeriya MARKU, Andrey MARKU hem İvan ROŞKO.

Gagauziyanın körpə talantları.

Türkiye “Çocuklar Bayramı” gagauzları da topladı

Çiçek ayın (aprel) 23-dä Türkiye Respublikasında “Çocuklar Bayramı” (*uşaklar yortusu*) bakılêr. Bu yortuyu kurdu hem onu uşaklara başladığı Türkiye Respublikasının kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK. Bu yortuyla ilgili Türkiye'nin her bir kasabasında, her bir köyünde büyük şennikler yapılır. “Çocuklar Bayramı” yortusunda pay aldılar Gagauziyadan öğrenciler hem uşak ansamblileri da. Onların arasında ansambliler “Çudo deti” (Çadır kasabası), “Yıldızlar” (Valkaneş kasabası), “Şennik” (Kazayak köyü), “S.Demirel” lişeyindün ansambl (Kongaz köyü).

Çiçek ayın 20-dä Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN buluştu “39. TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği”ndä pay almak için Türkiye'ye gelän 26 devletän uşak ansamblilerin temsilcilerini. Buluşmada Canabisi uşaklara bölä dedi: “Her ölüm erkendir, ama uşak ölümü halizdän çok erkendir. Biz uşaklar yaşasın istiyoruz. Uşaklar yaşasın, ki büyüklüklerindä taa gözäl bir dünnäyin düzülmisinä katkı saalasın istiyoruz. Taa da önemlisi, uşaklar sadece yaşamaklan kalmasin, kendi-

lerini güvendä duysunlar, imeklerden gülmä, üüreniklikten saalaa, her türlü izmeti alsınlar istiyoruz. Bunun için sizlerin yardımınıza zorumuz var. Anabobalarınızdan, üüredicilerinizden başlayarak, memleketinizin hepsi büyüklerindän, dünnädäki uşakların yaşadıkları sıkıntılar konusunda taa duygulu olmalarını isteli etmelisiniz. Emin olun siz isterseniz olur”.

Hep Çiçek ayın 20-dä Türkiye'nin Başbakanı Binali YILDIRIM da “39. TRT Uluslararası 23 Nisan Ço-

cuk Şenliği”nä gelän 26 devletän 339 uşaklar temsilcilerinnän bir araya geldi. Başbakanı Binali YILDIRIM, uşakların önündä söz edärkenä, dedi: “Uşaklar, bizi, bu günü, Türkiye'yi, Türkiye'deki kardaşlarınızı aman unutmayın, sürekli hatırlayın. Birbirinizlän mesajlaşın, yazışın, arkadaşlığınızı geliştirin. Sizin geliştireceğiniz arkadaşlıklar, kuracağınız bu gözäl dostluklar, gelecekte sizä emanet edilecek bu dünnäyi taa raat, taa barış içindä yaşanan gözäl bir dünnä biçiminä getirecek. Türkiye'deki kardaşlarımız sizi

hiç ama hiç unutmayacaklar, biz da sizi unutmayacağız. 23 Nisan günü bizim gözümüzde dünnäyin bütün uşaklarının sevgi, mutluluk, barış günüdür. Dünnäyin bütün uşakların bayramını kutluyorum. Dünnädäki bütün uşakların ana-bobalarına, kardaşlarına buradan can dolusu selâmnar, mutluluklar gönderiyorum”.

Not. “39. TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği”n bütün programası Çiçek ayın 23-dä Türkiye'nin Kapadokya kasabasında oldu hem televideniyadan canni veridi.

Caltayda “Lazari günündä” uşaklar “Lazari” gezdilär

Caltay gimnaziyanın iştä hem ustalıkta pedagogun Evdokiya Petrovna PETKOVIÇin zaametinnän Caltay köyündä gagauzların eski yortuları hem adetleri korunêr hem da yaşêr. O yortuların birisindä, “Lazari” günündä, uşaklar “Lazari” gezdilär.

Lazari yortusu” gagauzlarda taa hristian dinindän öncä varmış. İnânilêr, ani bu gündä dünnedä her bir iş diriler. Lazari günündä küçük kızlar (6-10 yaşında), üçer kişi olup, evdän evä gezerlär hem Lazari türküsünü çalêrlar. O kızçazlara **“lazarici”** yada **“lazarki”** deerlär. Kızçaazın birisini yapêrlar **“gelincik”**: surati kısa bir duvaklan yada çemberlän saklı, yada tepesinä sadä bir çembercik koyêrlar. “Gelinciin” elindä iki basmacık var, açan kalanı “Lazari” türküsünü çalêrlar o da, gezinerek aulda yada içerdä, basmaları sallêr.

Kimi köülerdä 14-16 yaşındaki kızlar, 8-10 kişi bireri toplanıp, Lazari türküsünän evleri dolaşêrlar. Onların ikisi dartêrlar başlarını ölä nicä yapêrlar bunu eni gelinnär.

Caltayda “Lazari” gününä hazırlanmak birkaç afa sürttü. Evdokiya Petrovna PETKOVIÇ, uşaklar bilä, “lazaricilerä” kıvrak fistannar, fitalar hem modalar dikti. Da açan “Lazari” günü geldi gimnaziyanın 2-3 klaslarından 9 üüreniciykası Anä İVANOVA, Varä DRAGUŞAN, Vera LAZAREVA, Lilä GROZDEVA, Oksana DRAGNEVA, Lena KARACOVA, Mariya

DEMİR, Mariya GAZLI hem Kristina ÇERNEVA, üçer alay olup (biri – “gelin”, ikisi – “lazarici”), köü içindä “Lazari” gezdilär hem ev saabiyykalarına “Lazari” türküsü çaldılar:

Uçtum, gittim, dala kondum,
Lazari, Lazari,
Dal bana emiş verdi,
Lazari, Lazari,
Bän emiş gökâ verdim,
Lazari, Lazari,
Gök bana yaamur verdi,
Lazari, Lazari,
Bän yaamuru erä verdim,
Lazari, Lazari,
Er bana çimen verdi,
Lazari, Lazari,
Bän çimeni koyuna verdim,
Lazari, Lazari,

Koyun bana kuzu verdi,
Lazari, Lazari,
Bän kuzuyu devä verdim,
Lazari, Lazari,
Dev bana katır verdi,
Lazari, Lazari,
Pindim gittim kara suya,
Lazari, Lazari,
Kara suda kannar akêr,
Lazari, Lazari,
İki dilber durmuş bakêr,
Lazari, Lazari,
Biri küçük, biri büyük,
Lazari, Lazari,
Küçüceenä alma attım,
Lazari, Lazari,
Büüceenä selâm verdim,
Lazar, Lazari.
Ev saabiyykaları pek sevindilär,

ani uşaklar adetleri unutmêrlar hem sayêrlar gagauzların sıralarını, da “lazaricilerä” tatlı hem ak yımırta (yaşamakları bölä pak olsun deyni) verdilär.

Evdokiya Petrovna PETKOVIÇ, Caltay gimnaziyanın iştä hem ustalıkta pedagogu

PATRETTLERDÄ:

(aşağı patret soldan ilk sıra) Lilä GROZDEVA, Oksana DRAGNEVA, Lena KARACOVA, Evdokiya Petrovna PETKOVIÇ, Evgeniya LAZAREVA (soldan ikinci sıra) Anä İVANOVA, Varä DRAGUŞAN hem Vera LAZAREVA.

(yukarı patret soldan) Mariya GAZLI, Mariya DEMİR hem Kristina ÇERNEVA.

“UZAKTA KALDI O YASLI YILLAR...”

Aaçlık kırımının 70-ci kara yıldönümünü Anmak Günü

Çiçek ayın 5-də Komrattakı Ay Boba Mihail Çakir adına kolecin zalında “UZAKTA KALDI O YASLI YILLAR...” Aaçlı Anmak Günü geçti. Zalda bulunan üürenicilər, üüredicilər, musaafirlər toplandılar aaçlık zamanında kurban olan insannarı anmaa. Anmaa onu, ne oldu 70 yıl geeri, 1946-1947-ci yıllarda, ne geçirdi gagauz halkı, ne getirdi insana aaçlık.

Anmak günü başladı bir Susmak minudundan. Ştenada masada ikona, mum yanêr, ekmek hem çiçek. Ştena yanında aaçlık için kiyat sergisi. Ek-randa o uzak vakıtlardan kadrılar. Ya-vaçıcık öter canını koparan bir muzika. Zalda sus. Sade üreklerin düülmesi işidiler.

Anmak günün en büyük neeti idi, ki “bütün dünnä işitsin, ani var ölä bir halk – gagauz-lar, anguları çok zorluk geçirdilər hem çok zeet çektilər 1946-1947-ci yıllarda. Bu titsi aaçlık vakıdı, sansın bir çivi, kakılmış enser gibi, silinmüz nişan halkın kalbindä braktı!” (Todur ZANETin “Rekviem” poemasından).

Kolecin 1516 grupa-sından üürenicilər Lüda NENOVA, Nadä RATKOVA, Tanä KAPAKLI, Lena ÇEBANENKO, Lila TOPÇU, Zina DİKA, Lüda KISA, İvanna KURDOĞLU, Yuliya SİMİ-LİDİ, Saşa YASIBAŞ, Yulä ÇERNİ-OGU, Oksana KROYTOR, Vitaliy KONSTANTİNOV, Elena ERGOGLU, Natalya DİMÇOGLU, Kseniya KOY-ÇEVA, Ekaterina ÇEBANOVA, Nellä SLAV, Lena POPAZOGLU hem 2214 grupadan Mariya BARGAN okudular Todur ZANETin “Benim bir kabaatsız kırılan GAGAUZ halkıma Rekviem” poema kiyadından hem “Aaçlık kur-bannarı” pyesasından kimi parçaları.

Kendi şiirlerini aaçlık için okudular Mariya BARGAN hem Lena KUR-DOGLU.

Aaçlık

*İnsanda ecel pek zor,
Gün urdu, yaktı kâr kor.
Kuraklık kaptı topra, a,
Brakmazdı hiç solumaa.
Yoktu şansora kuvet,
Ki olsun büyük bereket
Kaybetti insan umut,
Taa kara oldu bulut.
Hepsicü gezer dürrük,
Bozuldu heptän birlik.
Ne yaptı çirkin aaçlık –
Düşürdü yıldız üklük.
Gün-gündän sündü cannar,*

*Salt kaldı haşlak korlar.
Yaşamak oldu pek bet.
Kim söylecek: “Nedän bu dert?
Ne zaman kabaat olduk,
Da bölä ödek verdik?”
Mariya BARGAN, 2214 gr.*

Aaçlık

*Mum yanêr, yaş akêr
O zavalı insan için,
Ani korkuylan büyük bekleer,
Gelecek mi büün postaykacı?
Korku kaplêr, can sıkılêr,
Gördüyün o resimneri,
O zavalı insannarı,
Kim salt kemik-deri kalmış,
Çirkin da gözleri batmış.
Kalmış onnar kırk altıda,
Kalmış onnar kırk edidä.
Geeri dönmüz, sündü cannar.
Aalêr dünnä, aalêr toprak.
Tutêrlar yas yaşayannar,
Yanêr, yanêr mumnar, cannar.
Allaa versin, hiç bilmesin
Büünkü insan bu büyük zeeti,
Açan korkêrsın gün bitsin,
Sanêrsın, yaşamak bitti.
Elena KURDOĞLU, 3214gr.*

Anmak günündä Todur ZANETin “REKVIEM” poemasının her bir sıracık poträ kaldırdı, nabat gibi, dürtärdi her birinin canını:

*Uzakta kaldı yash o yıllar,
Ama o uzaklar – pek yakınnar,
Sızlêr canımda yaralar,
Bitişmeer onnar.
Kaldı üreemdä titsi nişannar:
Cellatlar, kurbanlar, hendeklär,
Kardaş mezarlar, kemiklär...*

**Bir kabaatsız ezilän insannar –
Binnärlän kayıp GAGAUZLAR...
Urun çannarı – onnar ötsünnär!
Ashy dünnäy ässinnär!.**

Aaçlı Anmak Günündä söz verildi poemanın avtoruna, akademää Todur ZANETä. Poet okudu yaratmasından, canını dürtän sıracıkları.

Nekadar paalı bir iş, ani üürenicilər birinci kurstan işittilər avtorun okumasını. Kalan kurslardan üürenicilər getirttilär aklına “REKVIEM” kiyadın prezentaiyasını, angısı geçti bir yıl geeri, neredä avtor bölüm-bölüm okudu “REKVIEM” poemasını. Üürenicilər o buluşmayı avtorlar hem yaratmanın derin maanasını sıkı erleştilär fikirlerine hem cannarına.

Hep ölä o günü dâ zalda sessizlik-ti. Bir saattan zeedä, kolecin zalında bulunan kişilər, kıpırdamadı. Hepsı sesleyicilər cannarından geçirdilər o kahırlı vakıdı, acızgannık duyguları bel-liydi bakışlarından, göz yaşlarından.

Diil sade poemadan sıracıkları poet okudu, ama hep nesä açıkladı, da herbirini koydu düşünmeyä, dürttü canını.

O sözlär aktardı canımı, şimdi dâ kulla-amda öterlär 1940-cı yıllarda gagauzların sayıydı 350 bin kişi, büünkü gündä sä 250 bin kişi! Ama olmaydı aaçlık hem türlü başka zulumnuklar, gagauz-ların sayısı bir miliona yakın, bekim dâ, taa zeedä olaceydı...

Anmak günündä üürenicilər okudular aaçlık için başka gagauz yazıcı-ların yaratmalarından da parçaları. 3214 grupanın üürenicileri Alina MİHAY-LOVA, Olesä KAPAKLI okudular Nikolay BABOGLUnun “Masallı toprak” hem Konstantin VASILIOGLUnun “Küçüklüm” annatmalarından aaçlık için sıracıkları. Hep bu grupadan İna BORGAN hem Natalya PLAHAT-NÜK annattılar Vasi FİLİOGLUnun “Titsi mizleer lüzgür” şiirini. Mihail

KÖSÄnin “Taş aalaması” poemasından sıracıkları okudular 1416-cı grupanın üürenicileri Ekaterina POPADYA, Elena KUYUJUKLU, Vadim PEEV, Mariya KÜRKÇÜ, Elena LUNGU, Sergey KARA, Andrey VATAMANNÜK.

Akardeonda İvan YANAK hem kemençedä İlya NEDÄLKOV (3614 gr.) güçlü avarları çaldılar. 2615 grupadan Olesä PLUKÇİNin aaçlık için şiirini, gitarada muzika uydurup, çaldı Vlada VASILKOVA:

Aaçlık

*Açan kuraktı dünnedä,
Toprak haşlardı kırlarda.
Güneş yakêr, toprak yanêr,
Bu kahırdan dünnä kaynêr.*

Refren:

*Aaçlık, aaçlık...
Büük kuraklık.
Aaçlık, aaçlık...
Büük cansızlık... dinsizlik.*

*Açan postavka başladı,
Ekmek, katık artık bitti.
İki ayakta canavarlar
Aaçlaa haliz dost oldular.*

Refren:

*Bu laf aaçlık ne kuvetli...
Binnärlän can yuttu, aldı.
Uşakları braktı üüsüz,
Anaları da ömürsüz.*

Refren:

*İki yıl bet aaçlık sürttü,
Bu vakit çok can yuttu.
Bu bir kahır halkımıza,
Bir büyük sancı üreemizä.*

Taa ötä 6-cı sayfa

Üörenin, sözleşin hem genişledin bilgilerinizi

Çiçek ayın 1-dä Ukraynanın Bolgrad rayonunun Vinorgadovka (Kutçu) küüyündä bulunana Odesa bölgesinin Gagauz kultura Merkezi topladı dostları *“Rusça-gagauzça sözleşmak kiyadın”* tanıtımına.

Kayıldı oldular tanışmaa eni kiyatlan üörenciler, üörediciler, bibliotekacılar, sıradan da insannar.

En önemli, ani tanıtıma geldi Olga RADOVA, kiyadın avtorlarından birisi (ikinci avtor raametli Stepan Stepanoviç KUROGLU). Olga RADOVA annatı ne türlü çalışmışlar yapıldı bu kiyadı hazırlamaa deyni.

Kiyat tiparlandı Odesa bölgesinin deputatın, Odesa bölgä müdürün yardımcısının Yuriy DİMÇOGLU'nun çalışmalarınan.

Neetleneriz, ani bu ilk, ama diil bitki bir yaratma gagauz dilinnän baalı, angısı tiparlandı Ukraynada.

Olga KULAKSIZ, Odesa bölgesinin Gagauz kultura Merkezin başı

Valkaneş uşak muzıka şkolası 55 yaşında!

Çiçek 19-da Valkaneş uşak muzıka şkolası 55 yıldönümünü kutladı hem bu kutlamakla ilgili insannara büyük bir yortulu konfert gösterdi, angısında pay aldılar şkolanın üöredicileri, üörencileri hem bu şkolayı başaran kompozitor Genadiy MİTİŞ.

Yıldönümündä şkolanın direktoru Mariya ÇERNEVA açıkladı, ani *“Valkaneş uşak muzıka şkolasının 1961-ci yılda kurulmasından beeri, onu başardı 792 kişi. Şimdi şkolada 78 üörenci var; angıları, talantlarına görä, kemença, fortepyano, gitara, fleyta hem bayannan akardion bölümlerindä üörenelär”*.

Şkolasının yıldönümü toplantısında pay aldılar hem şkolaya baaşışlarını baaşladılar Gagauziyanın Başkanı, Halk

Topluşun deputatları, Gagauziya İspolkom azaları, Valkaneş rayonun hem kasabasının öndercileri.

Baaşışların arasında vardılar: kemença, fortepyano, para hem diplomnar. Kemençeyi hem fortepyanoyu baaşladı Gagauziya Başkanı İrina VLAH. Hep o verdi şkolanın üöredicisinä Lidiya DANİLOVAya ad *“Gagauziyanın kultura kıymetli zaametçisi”*.

“Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması” proekt işlerinin ara prezentaşyası

Çiçek ayın 13-dä Komrat regional istoriyası hem aaraştırma muzeyindä geçti *“GAGAUZLUK”* Cümne Birliin tarafından ömürä geçirilän *“Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması”* proektın uurunda yapılan işlerin ara prezentaşyası.

Proekt yapıldı Amerika Birleşik Devletleri Bükkelçiliin Kulturaları Koruma Fondu tarafından verilän Grantla görä. Proektın ortakları: Komrat regional istoriyası hem aaraştırma muzeyi, Komrat Mihail ÇAKİR adına koleci, Moldova Respublikasının etnografiya hem istoriya muzeyi, *“Pontos”* basım evi. Taa sora bu ortaklaa katıldı Komrat *“D. Savastin”* resimcilik şkolası da.

Prezentaşya başlamadaan, Moldova Respublikasında ABD (Amerika Birleşik Devletleri) Bükkelçisinin birinci yardımcısı Julie STUFFT hem ABD Bükkelçiliin zaametçisi Zinaida WOLFINGTON için Komrat muzeyinnän kısa bir tanışma yapıldı. Bu tanışmada urgular koyuldu gagauzların kultura-sınnan, literaturasınnan hem istoriya-sınnan ilgili eksponatlara.

Prezentaşyanın ofițial payı başladı Proektın yaşamasını annadan on minutluk bir tanıtım kinosunnän. Nedän sora

Proektın öndercsi hem *“GAGAUZLUK”* Cümne Birliin başı, akademik Todur ZANET detallı annattı o işlər için, ani, proektta pay alan insannarın zaametlerinnän, Proektın başlama-

sından bu günädän, yapıldı. Canabisi açıkladı o zenginnii, ani üzä çıkarıldı hem audio-videoya alındı hem söledi o işlər için, angıları kolaylık verer Proektı ilerletmää.

Proekt uurunda yapılan işleri annattılar Komrat regional muzeyin direktoru Vladislav MARİNOV hem Komrat *“Dimtriy Savastin”* resimcilik şkolasının direktoru Sergey SAVASTİN.

Proektta pay alan insannarın sözlerindän sora gözäl hem eski gagauz türkülerini çaldı Caltay küüyündä n Evgeniya Petrovna PETKOVIÇ.

Prezentaşyanın sonunda söz aldı Moldova Respublikasında ABD Bükkelçisinin birinci yardımcısı Julie STUFFT. Canabisi urguladı, ani Proektın ilgili işlerin ilerlemesi ABD Bükkelçiliini sevindirir. Julie STUFFT dedi, ani gagauzlarla ilgili pek çok meraklı işleri üörendi hem seviner ona, ki Amerika Birleşik Devletleri Bükkelçiliin Kulturaları Koruma Fondu tarafından verilän Grantla bu zenginniklär dünnää üzündä hem arhivlarda kalaceklar, hem olacek kolayı bu zenginniklärän bütün cümne tanışsın.

Alöna TERZİ, Komrat regional istoriyası hem aaraştırma muzeyin zaametçisi

“UZAKTA KALDI O YASLI YILLAR...”

Aaçlık kırımının 70-ci kara yıldönümünü Anmak Günü

(Sonu. Çeketmesi 5-ci sayfada)

Halkımızın zor yaşaması için bir türkü çaldılar 2615 grupadan Svetlana YANULOVA, Anastasiya ÇOBAN hem Dina BELÄKOVA.

Aaçlı Anmak Günü başladı hem bitti *“REKVIEM”* poemanın bir can baarması laflarınnan:

Urun çannarı – onnar ötsünnär!

Aşlıy dünnäy ässinnär!

Neleri geçirdik – görsünnär!

Neçin yas tutär analar – bilsünnär!

Dualar okunsun,

günnüklär tütsünnär –

Cannarlan bilä,

ko cannar ötsünnär...

Mumnar ko yansın...

Stavrozlar yapılsın...

Kolivalar alınsın...

Şaraplar dadılsın...

Mezarlara sular dökülsün...

Günnüklär tütsünnär...

Yaşlar ko aksın –

hepsicii anılsın...

Anmak saadında o vakıtlarda kurban olan insannarın canı için ştenada mum yandı, slaydlar aaçlık için hem filmlardan epizodlar gösterildi.

Üörediciler şükür ettilär üörencileri, ani bölä gözäl hem duygulu annatılar, da danıştılar onnara, ani bölä meropriyatıyalar yardım edecek insannara, tutmaa aklılarında o zorlukları, angılarını geçirdi gagauz halkı. Yok halk istoriyasız. Biz lääzım bilelim, nelär geçirdi halkımız, ki ilerlemää da

bölä kahırlar başımıza başka gelmesin. Unutmayın, ani *“bilmeyän kendi istoriyasını – o yok nicä düzsün gelecää”*.

Herbir küüdä var kardaş mezarı, neredä gömülü aaçlık kurbannarı. Tertipläyin o mezarları. Ko Allaa korusun gençlerimizi o kötülüklerdän, angılarını geçirdi halkımız!

Aleksandra Dimitrievna MARİNOVA, Galina Dimitrievna SİRKELE,

Anna Danilovna SUKMAN,

Komratdaki Mihail ÇAKİR kolecin

gagauz dilindä hem

literaturasında üöredicileri

“Ana Dilimiz – Gagauz Dilimiz” yortusuna peetlär

Çiçek ayın (aprel) 27-dä, Ay-Boba Mihail ÇAKIRın duuma günündä, Gagauziya öndercilerin kararına görä, Gagauziyada “Ana Dilimiz” yortusu bakılêr. (2009-cu yıladan bu yortu Orak ayın (iyül) 30-da bakılardı, zerä bu gündä 1957-ci yılda kabledildiği gagauz dilin alfaviti, angısını hazırladıydı profesor hem yazıcı Dionis TANASOGLU).

Bu nasıl, sanki, bir duygu...

Tatyana DRAGNEVA, duudu Çiçek ayın 2-dä 1997 yılda Çeşmäküüyündä. Başardı lişeyi Valkaneş kasabasında.

Üürener Kişinövda ULIM universitetında yabancı dilleri (angliya- nemţeyicü).

Çok yıllar gagauz dilindä hem literaturasında Olimpiadalara katıldı. Peet yazêr taa şkoladan. Yaratmaları “Ana Sözü” sayfalarında tiparlandı.

Aldattın, kapladın, kırdın
Aldandım, dattım, sevdim.
Attım adım,
Attım bakış,
Kış...

Halkımın dili

Karışık duygu canda,
Dolaşık durum dildä.
Siireler laflar, izlär,
Sauşêr şu insannar.

Azalêriz, dostlarım.
Uyansana, büyük halkım!
Ne olêr bu dünnedä?
Neredä kaldı şüpä?

Çok insan döktü zaamet,
Çok adam durdu direk,
Ki duusun, olsun, büüstün.
Dilimiz, olur, küssün.

Konalım karşı buna
Kaçmasın o dil uzaa.
Ne deyecek oolum bana?
İstameerim gözdan çıkmāa...

Bu nasıl, sanki, bir duygu
Kavradı ani bizi?
O kapladı bir düş gibi,
Kâr uyuttu ikimizi.

Dalga-dalga sevinmelik,
Damna-damna da salt şennik.
O damnalar kurdu derä,
Taşardı kâr şennik erä.

Arkamızda kanat büüdü,
Uçardık dünnedä büüülü.
Hiç yoktu karışan bizä,
Bizim özel dünneemizä.

Uçardık biz pek yukarda,
Kırlangaçlar sa aşaaada.
Ne gözäl güneş şilêêr,
Yaamura dolay kokêr.

Te hava bulutlanêr,
Baarışlar köstek koyer.
Karannık çökmäâ başlêêr,
Duygular da kâr suêr.

O tatlı laflar biter,
Bıçaklar canı saplêêr,
Bitkiyi kırêr, daadêr.
Bir duşman gibi satêr...

Elindä senin bân tüü,
Salt üflämä üstümä, sakla.
Sevdamı sana deyni büüüttüm,
Haşlak canımda erleş, kışla.

Yısıdar ikimizi güneş,
Sevdamız da kaskatı olmaz.
Bu dünnedä hepsinä var eş,
Ama herbiri onu bulmaz...

Diveç yara kalbimdä
Bir bilsân salt, mani,
Nasıl zor bana sensiz.
Dünnedä kaldım bân, mani,
Pak sansın yalnız.

Ama ne da zor ma, mani,
Sân braktın beni,
“Bân hiç
gitmäâ istämeerim!” –
Sân bana dedin.

Canımda taa şindi, mani,
Koca bir yara sızlêêr.
Bu vakıt ta, mani,
Yalan, ki yardımêêr.

Kırnaklaa, çalışkannaa
Salt sendän bân üürendim,
Ani yapmayacan başka imäâ
İnanmaa yok kuvedim.

Näända, sanki, bulayım
Dooruluk bu dünnedä?
Her avşam hep, aalayıp,
Kaybelerim günnerdä...

İnanma
Yok er bu dünnedä ona,
Kimin üräâ açık.
Çiinärlär mutlak, bak bana.
Kapa o kapuyu da çık.

İnanma duygunu hem halını,
İnanma sevdanı, kahrını.
Tut içindä, kendi canında,
Tut üreendä, fikirindä.

Kâr inanarsan, mutlaka bil,
Çıplak kalacan – yaşını da sän sil.
Siirek insannar var dünnedä,
Kim canını örtär belada.

Olmaz unudulsun
Ohur mu taa paalı bişey
Dildän kaarä bu toprakta?
Ko padişah olsun, ko bey,
Hep baş iildär,
sevgiylän güüdedä.

Dilsiz olmaz hiç bir da can.
Diveç kalsın o toprakta!
Neetimizi, dostum, her gün sän an:
Sevmäâ hem taşımāa salt kucakta.

Unutmamaa dedelerin zaametini,
Ani konmuş, ki dil duusun.

Eklä, dostum, kuvedini.
Olmaz o dil unudulsun

Büüktür pek adın senin
Salt gördüm deyni bu dünneyi,
Sonsuzadan şükürüm sana.
Ne yapsam ki, vereyim neyi?
Büüktür pek senin adın – Ana.

Saatlan bân mayıl olêrım,
Hep bakêrım üzünä.
Ne da pek sana benzeerim,
Hoş geler kâr gözümä.

Nesoy, sanki, bu duygu,
Ki yaşêêr cannarmızda?
Yıl-yıldan da salt büüdü,
Çöküştü aramızda.

Görmeerim İNSANNARI (Büünkü durum)
Aar geler bu durumdan,
Ki bozêriz dünneyi.
Doz-dolaydır salt gölgä,
Görmeerim İNSANNARI.

Hırsızlıkılan tamaalık
Kullanêrlar dünneyi.
Zenginniklän paralık
Zân ederlär insanı.

Unudêriz cömertlii,
Kâr kullanmêêriz iili.
Diildir bu dooru, elbet,
Kapalı artık cennet.

Diil mi geç konmaa karşı,
Durgutmaa bu aar işi?
Var mı taa kayak insan?
Bân burda! Ye nerdä sän?

Taşlar kopmasının erdän!

Kara açlık yılı
1946-1947 o kara
açlık yılı

Kış. Ayaz hem da kıtlık
Tutunmuştu kol-kola,
Da girin girsın Bucaa,
Düşünmüş yakmaa ocaa.

O ocaa, nerdä halkım
Başlamış yuva kurmaa,
Aktarıp kara eri,
Engin bereket büütmäâ.

Ama te birdän diişti,
Yaşamak devirildi.
Yıldızlar göktä tundu,
Kap-kara bulut sardı.

O bulut pek aar bastı:
Yoktu ne imäâ, giimäâ.
Başladı cannar sünmäâ.

Bir auç terekeyä,
Bir koçan da papşoya,
Kaç insan kapan yaptı.
Hem çirkin cezaalandı.

Bu da aazdı olmadı
Halkının ecelinä.

Vardı taa nelär görsün
Hem da taa nelär çeksın.

Te uşak acı aalêêr,
Yaşlarını ana siler.
Kolcaazını uzadêr,
Hem imäâ ondan isteer.

Ama ne yapsın ana,
Yok evdä artık boba.
Aazını açlık açêr,
Hem hobur gibi, yudêr.

İnsannar, sünüp, gider,
Canızlāa betva eder.
Nesoy günählar yaptık?
Sebepsiz bunu çektik.

Herbir ayledä kahrı,
Herbir ayledä yaşlar.
Kannan aalandı onnar,
Erindän koptu taşlar.

Bu tragediya yaşêêr,
Halkımın cannarında
Hem yıldan-yıla geçer
Unutturmamaa verer.

Unutmaa hiç yok nicä,

Nadejda Panteleevna KEMENÇECİ,
Valkaneş A.Doljnenko teoretik lişeyin gagauz dilindä üüredici

Yok hakım benim ona.
Unudarsam eer bunu,
Prostetmüz dedän bana.

Büün halkım yaşêêr isläâ,
Kahırlar battı erä.
Ko hiç birkerä bilä,
Taşlar kopmasının erdän!

“Dünnä maavilii”
Büün bakarsak dünneya,
Onun maavi üzünä,
Görecez, nica diişti,
Maaviliini kaybetti.

Yaşamak raatsız oldu,
Dirlik, kismet yok oldu.
İnsan kendini salt düşüner,
Varlıkta, zenginnikte aklısını gezdirer.

Bunnar insanda – kötü tabeetlär,
Onnarın beterinä çözüler çok cenklär.
Dünnä maavilii bundan kaybeler,
Usluluk toprakta taa gevrek pek olar.

Eer insan durgunup, birazcık düşünsä,
Yaptıkların yarısını gözä o alsa,
Ozaman dünneyin maavilii dönecek,
Yaşamak ta ilin soluk alacak.

Ana dilimiz – bizim kökümüz
Ana dilimiz – bizim kökümüz,
Bizim ruhumuz hem ömürümüz.
Yaşarsa dil, yaşêêriz biz,
Yaşêêr bizim milletimiz.

Ana dilimiz – bizim soluumuz,
Bizim varlumuz hem geleceemiz.
Soluk alması dilimnän baalı,
Angısı kaavileer, verer o saalu.

Ana dilimiz – bülbülün ötmesi,
Çiçäân açması, kavalın pak sesi.
Öter uzaktan, irak Altaydan,
Dedemin kanından, o büyük sevdadan.
Onuştan, dostum, danışêrım sana,
Koru zenginnii – verili Allahtan.
Korumazsan, bil, kayıp olacan,
Bu büyük dünnedä üüsüz kalacan.

Ana dilim
Evimdä, canımda, halkımda
Ana dilim benim aklımda.

O gözäl, nicä çiçek,
O tatlı, nicä çilek.
Gündän günä o kanımda,
Yıldan-yıla - ömürümdä.

Açan brakêrım halkımı,
Giderim yabancı erä,
Sıklet iyer canımı
Lafetmāâ başka dildä.

Ama etiştinyan evä,
İştittinyän ana dilimi,
Ateş yanêr gözlerimdä,
Türkü çalêr şu içimdä!

Koru halk ana dili,
Koru onu bütün kuvetlän.
O en paalı Ana erdä
Hem hatırlı o hererdä.

Sân dostum, tut aklında:
Ana dilin seninnän hererdä.
O evindä, canında, halkında,
Hiç brakmaz o seni belada!
İrina MAKRI, 7-ci klas,
Ütlü küüyü,
Saveliy Ekonomov adına lişey

“Güneşçik” (“Solnişko”) uşak başçasının büünkü evleri, eski evlär erinä, kuruldu 1984-cü yılda. Şindiyadan bu başçada dört direktör vardı. Büünkü direktör Nadejda Georgievna GUÇ burada artık 25 yıl direktör işleer (1999-dan beeri), ama uşak başçasında işleer 1992-ci yıldan beeri.

Nadejda Georgievna annattı: “Uşakları 2 yaşından beeri uşak başçasına kablederiz. Büünkü gündä başçada 70-tän zeedä uşak var. Onnar dört grupaya bölünük. Bu uşaklara izmettä bulunër 26 insan. Onnarın 10-nu – pedagoglar, kalamı da – yardımcı personal”.

Uşak başçasının bu kadar tertipli, kırnak hem kıvrak olması için annadarak, Nadejda Georgievna urguladı, ani bütün kolektiv bu işä elini koydu hem

“Güneşçik” güneş gibi yalap-yalap eder

Kırlannar (Kotovskoe) küüyün “Güneşçik” (“Solnişko”) uşak başçası hepsini karşlêr gözäl hem kırnak tertipli aulunnan, evinnän, odalarinnan. Burada işleyän insannar da, güneş gibi, şen üzlü hem sıcak cannı.

kalmêrlar bir tarafta analar-bobalar da. Ama, belliki, parasız bu işlär yapılmêr.

“Beş yılın içindä, – annadêr Canabisi, – biz beş proektı başa çıkarmaa becerdik. O proektlar için çeşitli Grantları kazandık – yısıtma sistemesinin enilenmesi, kapu-pençerä düştürilmesi, örtünün enilenmesi, duvarların kaplaması, kanalizatiyanın işletmesi. Bu proektları hepsini küüyün primariyasının yardımınan kazandık. Onnar için çok kaçındı küüyün primarı Georgiy Dimitrieviç PALİK, da uşak başçamızın proektlarına Moldova Pravitelstvo-sundan, Romıniya Pravitelstvosundan, “Energetika faydalı için Fond”undan, “Moldovanın cümneya İnvestişiya Fond”undan paralar geldi”.

Belliki, hepsi bu proektların başa çıkarılmasınan Kırlannar (Kotovskoe) küüyün “Güneşçik” (“Solnişko”) uşak başçası raat, kuytulu hem dinnen-dirici bir er oldu. Nicä biliner, raat erdä uşaklar da, büüklär da raat. Bu raatlık verer kolayını uşak başçasının zaamet-

çileri kendi işini raat hem düzgün yap-sınnar, başlayıp direktordan, da başarıp yardımcı personallan.

Uşak başçasının tanışarkana uuradık bir grupaya, neredä taman romın dilindä çalışmalar gidärdi. Üredici Veronika Konstantinovna BOŞNÄK uşakların eni lafları üürenärdi. Ona yardım edärdi grupanın terbiyecisi Anna İvanovna BARGAN. Belliydi,

ani uşaklar annêrlar hem kavrêrlar onu, neyi onnara üüredirlär.

Bu vakıtta uşak başçasının aulunda başka bir grupa oynardı.

Tanıştık uşak başçasının küücük, ama pek gözäl bir muzyciinnän da, ani kurulmuş bir beş yıl geeri, Gaga-uziyanın üüredicilik Upravleniyasının teklifinä görä. O muzeyciin eksponatlarını toplêr, hazırlêr hem tertipleer uşak başçasının Gagauz Dilindä üüredicisi hem terbiyecisi Svetlana İvanovna ÇEBANOVA. Burada var çok meraklı işlär. Ama gözünü sevindirir hem şennendirir şaşılacak gözelliğtä bir “üklücäk”. Muzey verer kolayını, uşaklar kopmasınar köklerinden, görsünär, tanışsınar hem şaşsınar ona, nicä yaşarmışlar dedelerimiz, analarımız-bobalarımız.

Kırlannarın “Güneşçik” uşak başça-

sında ölä bir pozitif energetika var, ani buradan hiç canın çekmeer ayrılmaa. Ama, sıra yaklaşırdı üülen ekmeenä, da biz, buradaki insannara “saa olsunar” deyip, yollandık bu küüyün başka erlerinnän da taa yakından tanışmaa.

Akademik Todur ZANET

TÜRKSOYun Nevruz konşertleri Kişnevda hem Komratta geçtilär

Baba Marta ayın 28-dä Kişinevün “Serghei Lanchevici” Milli Filarmoniyasında, 30-da da Komradın Kultura Evindä oldu “Nevruz” yortusu kutlamasının ilgili TÜRKSOYun muzika tertipleri orkestrasının konşertleri.

Kişinevda konşert “Bahar Bayramı – Eni Gün Nevruz Konşerti” kanat altında, Komratta sa – “Bizim dostlarımız – bizim zenginnimiz” şafkı altında geçti.

Konşertlerdä gösterildi büyük türk dünnäsının herbir köşesindän nomerlar. Kendi havalarını, türkülerini hem

oyunlarını gösterdiler Azerbaycan, Başkırıya (Rusiya Federatiyası), Gagauziya (Moldova), Hakasiya (RF), Saha-Yakutiya (RF), Kazahstan, Kir-

giziya, Türkiye, Türkmenistan, hem Uzbekistan artistleri.

Komratta, konşerttän sora hepsi artistleri kutladılar Türkiye Kişinev Bü-

ükelçisinin eşi Günay KILIÇ, Türkiye Kişinev Büükelçiliin birinci sekretari Erdoğan ODABAŞ, Gagauziya Başkanını irina VLAH, TÜRKSOY Baş Sekretari Düsen KASEİNOV, Moldovada TİKA ofisin koordinatörü Canan ALPASLAN hem başkaları. Kişinevda sa artistleri kutladılar Azerbaycanın Moldovada Büükelçisi Gudsı Dursun oğlu OSMANOV hem Türkiye Kişinev Büükelçisinin eşi Günay KILIÇ.

Patretlär – Güler FEDAI

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çikêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basılêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 2509.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişineu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com